

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Lukáše Pišvejce a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

navrhovatele: **ZMĚNA NEMANIC, ZVEDNĚME HLAVY! – sdružení DSZ a NK,**
jednající zmocněncem J.A., bytem ...

proti
odpůrcům: 1. **Městský úřad Domažlice**, sídlem náměstí Míru 1, Domažlice
2. **Česká strana sociálně demokratická**, jednající zmocněnkyní V.Č.,
bytem ...

o návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva obce Nemanice, konaných dne 5. a 6. 10. 2018

takto:

- I. Návrh se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I.

Návrh

- 1. Navrhovatel se návrhem domáhá vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva obce Nemanice konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018.
- 2. Návrh odůvodnil tím, že v obci Nemanice byly podány pouze 2 kandidátní listiny. První byla podána současným vedením obce a druhá navrhovatelem. Ve volební komisi byl jeden delegát za volební stranu navrhovatele a pět lidí za druhou kandidátní listinu vedenou současným starostou – jeden delegát za jejich volební stranu a tři dojmenovaní starostou a zapisovatel též nejmenovaný starostou. Volby v obci Nemanice skončily následujícím výsledkem: 2 zvolení zastupitelé za stranu navrhovatele a pět zvolených zastupitelů za druhou volební stranu. Oproti minulým volbám měli kandidáti navrhovatele o skoro polovinu hlasů méně. Byl i nízký počet hlasů pro jednotlivé kandidáty – kandidátka navrhovatele měla 5 až 35 hlasů, druhá kandidátka 56 až 69 hlasů. Navrhovatelem dotázání voliči prý povětšinou volili kandidáty navrhovatele. Z těchto důvodů má navrhovatel podezření, že mohlo při sčítání hlasů dojít k chybám. Navrhovatel

požadoval, aby soud přistoupil k přepočtu odevzdaných hlasů.

II.

Vyjádření odpůrců

3. První odpůrce uvedl, že nedisponuje volební dokumentací týkající se sestavování volební komise. Nic dalšího k věci neuvedl. Druhý odpůrce se nevyjádřil.

III.

Posouzení věci soudem

4. Vzhledem k tomu, že soud neshledal důvod pro nařízení jednání, když o věci samé bylo možné rozhodnout na podkladě shromážděných listin, rozhodl v souladu s ustanovením § 90 odst. 3 věta druhá zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), o věci samé bez jednání.
5. Krajský soud poté, co ověřil, že podaný návrh splňuje všechny zákonem stanovené náležitosti a byl podán včas a osobou k tomu oprávněnou, přistoupil k jeho věcnému projednání a rozhodnutí. Dospěl přitom k závěru, že návrh není důvodný.
6. V posuzované věci se jedná o problematiku voleb do zastupitelstev obcí, která je upravena volebním zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro posuzované období.
7. Podle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), se za podmínek stanovených zvláštními zákony může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Podle odst. 2, věty první, tohoto ustanovení dále platí, že v řízení o návrhu na neplatnost voleb nebo na neplatnost hlasování jsou účastníky navrhovatel, příslušný volební orgán, politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena, nebo nezávislý kandidát. Zvláštním zákonem ve smyslu § 90 odst. 1 s. ř. s., který stanoví podmínky, za nichž se vyjmenování navrhovatelé mohou domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb (nebo neplatnosti hlasování, anebo neplatnosti volby kandidáta), se rozumí volební zákon.
8. Podle § 60 odst. 1 volebního zákona podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva (dále jen "navrhovatel"). Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Podle odst. 3 tohoto ustanovení platí, že návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato,

že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb.

9. Z výše citovaných ustanovení § 90 odst. 1 s. ř. s. a § 60 odst. 3 volebního zákona vyplývá, že základním předpokladem úspěšnosti návrhu na vydání rozhodnutí o neplatnosti voleb je zjištění, že vůbec došlo k porušení ustanovení volebního zákona. Volební zákon pak dále vyžaduje, aby se tak stalo kvalifikovaným a natolik intenzívním způsobem, který mohl výsledky voleb ovlivnit. Rámec přezkumné činnosti soudu přitom vymezují tvrzení navrhovatele, že byl porušen zákon a jakým konkrétním způsobem.
10. Krajský soud dále pokládá za nutné na úvod připomenout základní ústavní východiska voleb a volebního soudnictví nastíněná již v nálezu Ústavního soudu ze dne 26. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 73/04, dostupném na <http://nalus.usoud.cz>. Ústavní soud v citovaném nálezu na str. 14 odůvodnění mj. vyslovil, že *„lid je zdrojem státní moci a mimo jiné se v této roli podílí na jejím ustavování cestou svobodných a demokratických voleb. Tomu odpovídá i zákonná úprava volebního soudnictví a ověřování voleb. Pro procesní úpravu volebního soudnictví a postup v takovém řízení z toho plyne vyvratitelná domněnka, že volební výsledek odpovídá vůli voličů. Předložit důkazy k jejímu vyvrácení je povinností toho, kdo volební pochybení namítá. [...]“*
11. Navrhovatel se v první řadě zabývá složením okrskové volební komise. Způsob sestavení okrskové volební komise upravuje § 17 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, podle něhož *„každá volební strana (§ 20 odst. 1), jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do zastupitelstva obce, může delegovat nejpozději do 30 dnů přede dnem voleb jednoho člena a jednoho náhradníka do okrskové volební komise v každém volebním okrsku, ve kterém se do příslušného zastupitelstva volí. Není-li takto dosaženo nejnižšího stanoveného počtu členů okrskové volební komise podle § 15 odst. 1 písm. d), jmenuje členy na neobsazená místa starosta. V případě, kdy počet členů okrskové volební komise poklesne pod stanovený počet v průběhu voleb do zastupitelstva obce a nejsou-li náhradníci z týchž volebních stran, jejichž zástupcům zaniklo členství, jmenuje starosta na neobsazená místa další členy komise.“*
12. Podle § 15 odst. 1 písm. d) téhož zákona platí, že *„starosta stanovuje s přihlédnutím k počtu voličů ve volebním okrsku ve lhůtě 60 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce minimální počet členů okrskové volební komise, a to tak, aby počet členů byl nejméně 6, s výjimkou volebních okrsků do 300 voličů, kde může být okrsková volební komise čtyřčlenná.“*
13. Z právě citovaných ustanovení je jasně patrné, že z tvrzení navrhovatele stran složení okrskové volební komise není možné dovodit ani náznak porušení ustanovení volebního zákona (tj. naplnění první podmínky úspěšnosti návrhu). S ohledem na skutečnost, že v obci Nemanice se voleb účastnily pouze dvě volební strany (každá z nich využila práva delegovat jednoho člena do okrskové volební komise), nemohlo být dosaženo vytvoření okrskové volební komise pouze za využití delegátů volebních stran. Proto starosta obce postupoval v souladu se zákonem a plnil svou zákonnou povinnost, když jmenoval další čtyři členy volební komise, neboť pouze tak mohlo být dosaženo minimálního počtu členů okrskové volební komise. V této souvislosti je nutné podotknout, že volební straně navrhovatele ani za této situace nic nebránilo efektivně vykonávat kontrolu nad řádným

průběhem voleb, a to právě prostřednictvím jí delegovaného člena okrskové volební komise.

14. Navrhovatel rovněž spatřoval porušení volební zákona v tom, že „*oproti minulým volbám měli kandidáti navrhovatele o skoro polovinu hlasů méně*“ ač „*navrhovatelem dotázání voliči prý povětšinou volili kandidáty navrhovatele.*“ Pokud soud pomine obecný a zcela spekulativní charakter těchto tvrzení, která v žádném případě nepředstavují skutkovou verzi reality způsobitou narušit vyvratitelnou domněnku, že volební výsledek odpovídá vůli voličů (viz shora citovaný nálezný ústavního soudu), a následně být předmětem důkazního řízení, je třeba zdůraznit, že předmětná tvrzení navrhovatele v sobě neimplikují jakékoliv porušení zákona, naopak popisují zcela běžný jev spočívající v měnících se preferencích elektorátu, který je dobře znám i z jiných voleb – kupříkladu ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2013 získala volební strana ČSSD 20,45 procenta hlasů, zatímco ve volbách v roce 2017 pouhých 7,27 procent hlasů oprávněných voličů (viz webové stránky volby.cz), výrazný propad voličské přízně tedy není nijak výjimečným jevem. Ani v tomto případě tak skutečnosti uvedené navrhovatelem nezakládají porušení volebního zákona.

IV.

Rozhodnutí soudu

15. S ohledem na to, že nebylo prokázáno, že byla porušena ustanovení volebního zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb, tedy návrh nebyl shledán důvodným, rozhodl soud o zamítnutí návrhu.

V.

Náklady řízení

16. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 věta druhá s. ř. s.).

Plzeň 30. října 2018

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu

